

ENTREVISTA AMB **THOMAS STOCKER**, EXPERT MUNDIAL EN CANVI CLIMÀTIC

«Amb les emissions de gasos d'efecte hivernacle el clima ha deixat de ser en equilibri»

Thomas Stocker és un dels màxims experts mundials en la dinàmica del sistema climàtic, és professor de la Universitat de Berna (Suïssa), i ha contribuït significativament a la recerca climatològica amb els seus models centrats en els canvis climàtics del passat i del futur. Coordina el grup de treball Global Climate Projections per al quart informe d'assessorament del Panel Intergovernamental sobre el Canvi Climàtic, i és membre del comitè de direcció del programa internacional sobre Valoració Climàtica i Predictibilitat (CLIVAR). El passat 21 d'octubre, el professor Stocker va presentar a la Universitat Autònoma de Barcelona els resultats d'un projecte europeu per documentar la variabilitat de concentració de gasos d'efecte hivernacle en el passat, anomenat Ice Core Drilling i Antartical (EPICA), i va concedir una breu entrevista per a USERDA i per al programa «Mare Terra» (Ràdio Gràcia, Barcelona, 107.7 FM).

Txell Centeno

PERIODISTA

Professor Stocker: hi ha molta gent que encara nega l'existència d'una pujada global de les temperatures i d'un canvi climàtic global. Diuen que si el pol Àrtic està minvant però en canvi l'Antàrtida no, això pot significar que no serà que estem davant de petits canvis locals i no d'un canvi climàtic global?

Bé, primer he de dir que no hi ha molta gent que negui un canvi climàtic global, però com que són pocs reben molta atenció per part dels mitjans de comunicació. Hi ha un consens molt gran entre la comunitat científica que el canvi global existeix i hi ha molts indicadors que ens ho demostren. És cert que al pol Àrtic fa trenta anys que disminueix la superfície de gel, i en canvi a l'Antàrtida no és tant evident, però això és perquè allà hi fa molt més fred.

Sabem que el clima és un equilibri, forma part de la seva definició. Però alguns meteoròlegs adverteixen que si admetem un canvi global estem negant aquest equilibri intrínsec al clima, i es pregunten: l'augment de temperatures en unes zones no hauria de comportar el descens en d'altres zones del Planeta?

El punt important a reconèixer és que el clima ja no és tant un equilibri, perquè les emissions de CO₂, el gas d'efecte hivernacle més fort després del vapor d'aigua, ha fet que el clima surti d'aquest equilibri. Les emissions de CO₂ han

deixat en un desequilibri les entrades de radiació solar i les sortides de les radiacions solars a l'atmosfera, i aquest desequilibri és responsable del calentament a totes les parts del planeta.

La revista Nature d'aquesta setmana (la del 21 d'octubre) publica un estudi d'un grup de científics de la Divisió Antàrtica Australiana, la Universitat d'Ontario Occidental, l'Aerospace Corporation i els Laboratoris Nacionals de Sandia i els Álamos, que demostra que el pols dels asteroides tenen una influència sobre el clima de la Terra. El Panel

Intergovernamental sobre el Canvi Climàtic té en compte tots aquests nous estudis?

La tasca, l'objectiu de l'IPCC és revisar tota la literatura que surt sobre canvi climàtic. Si aquesta investigació s'ha publicat tot just avui o aquesta setmana, segur que serà estudiada i tinguda en compte per l'IPCC.

Aquest any ha estat especialment agressiu pel que fa a fenòmens meteorològics tant a Europa com a la resta del planeta, amb períodes de sequera més llargs i intensos; pluges també més intenses i concentrades; huracans molt virulents i ciclons atípics. Són

tots ells símptomes del canvi climàtic global?

És molt difícil poder associar o atribuir al canvi climàtic un episodi singular, com aquests fenòmens meteorològics que ha experimentat Espanya, els Estats Units o el centre d'Europa recentment. Però si es pot esperar o esperem que aquests episodis i fenòmens seran cada vegada més freqüents i intensos. Cada any hi ha ornitòlegs experts que confirmen l'arribada prematura de més espècies d'ocells o els desplaçament cap al nord dels seus marges de distribució; i botànics que confirmen la floració prematura o abans d'hora de varietats botàniques... Com poden vostès, els científics, que aquestes

variacions de comportaments són a causa d'un canvi climàtic global i no de canvis de les condicions locals, com la contaminació o la fragmentació dels hàbitats? Aquesta és una molt bona i important pregunta, però no tant fàcil de respondre, no és fàcil demostrar que tots aquests canvis en la natura poden ser atribuïts al canvi climàtic. Tots aquests factors hi poden influir i poden jugar un paper important en uns anys, però ara per ara crec que és encara massa aviat per atribuir aquestes variacions a un canvi climàtic global, tot i que encaixen en les expectatives que tenim del que passarà. Malgrat això, no podem utilitzar aquestes observacions com a prova final de un calentament global. En canvi, tenim millors indicadors i observacions globals que demostren que el canvi climàtic existeix i està tenint uns impactes sobre l'entorn.

Per acabar, ens podria resumir les principals conclusions de la recerca de l'Ice Core Drilling in Antartical (EPICA) que tot just ha finalitzat i que ha presentat a Barcelona?

Molt bé. Els resultats que he presentat són de l'estudi europeu del gel del l'Antàrtida, on s'han recuperat 5.800 metres de gel que ara s'estan analitzant en laboratoris d'arreu d'Europa. Amb els resultats es demostrarà que les concentracions de CO₂ a l'atmosfera són un 30% més altes que les que hi ha hagut en els darrers 45.000 anys.

FOTO: MONTISERRAT ESCAYOLA